

her er Tale. Dersom det er Tilfældet, er jeg beroliget for det Første, men hvis ikke, maa jeg tilstaae, at jeg ikke kan begribe, hvad der kan bevæge den ærede Indenrigsminister til at modsætte sig den Paragraph, som her er under Forhandling, thi den forekommer mig i sin Natur at være saa simpel og rejsfærdig, at man under alle Omstændigheder maa have et billigt Krav paa at faae den ophøiet til Lov. Vel skal jeg ikke nægte, at Expropriations-spørgsmaal have en vanskelig Charakter, da man let kan komme til at gaae de Vedkommende for nær, men efter den Maade, hvorpaa Expropriationen i den foreliggende Paragraph er foreslaaet, forekommer det mig ikke, at der fra den Side kan være nogen Frygt. Det hedder jo for det Første i Paragraphen, at Landvæsenkommissionens Kjendelse skal indsendes til Indenrigsministeren, og først dersom den gaaer ud paa, at de landoekonomiske Fordele ved Sagen ere af en saadan Bestaaffenhed, at de langt overveie de Fordele, man kan have af Vandværket, og paa at anmode Indenrigsministeren om at forelægge et Lovforslag for Rigsdagen til Afgjørelse af Spørgsmaalet, bliver der Tale om en saadan Forelæggelse. Deri forekommer det mig, at Ministeren har den fulde Betyggelse, thi man maa jo gaae ud fra, at ingen saadan Kjendelse kommer fra Landvæsenkommissionen; naar Sagen ikke virkelig forholder sig saaledes, og i ethvert Tilfælde, er den høitærede Indenrigsminister sikret ved, at han senere kan lade Sagen undersøge, og han har det jo da i sin Magt, enten han vil forelægge Rigsdagen et Lovforslag af denne Natur eller ikke. Det skulde, som sagt, glæde mig, dersom den høitærede Indenrigsminister kunde gaae ind paa den foreliggende Paragraph, men efterat jeg har hørt den høitagtede Ministers Udtalelse derom, kan jeg ikke smigre mig med det Haab, at denne Paragraph vil blive vedtagen; imidlertid forekommer det mig, at den første Deel af Ministerens Udtalelse tyde paa, at man snart kan vente forelagt en Lov af en lignende Natur.

Tscherning: Jeg skal ikke forbyde mig i Paragraphens øvrige Indhold, men kun gjøre

opmærksom paa dens Slutningsbestemmelse, som efter min Mening er en Lovgivningsumulighed. Ordene deri kunne efter min Mening, naar de tages ligefrem, ikke staae i nogen Lov, idet de nemlig enten paatage sig for Meget eller betyde slet Intet. I sidste Tilfælde bør de slet ikke staae i Loven, og dersom de paatage sig for Meget, kunne de ikke tillades at staae deri. Den nævnte Bestemmelse lyder saaledes: „Men er Gieren af en Mølle, en Fabrik eller anden lignende Indretning ikke tilfredsstillet ved den assagte Kjendelse, afgjøres Expropriations-spørgsmaalet ved Lov“. Naar dette forstaaes lige efter Ordene, saa sige de, at der skal gives en Lov, som afgjør Expropriations-spørgsmaalet, altsaa skal vedkommende Commissarius, eller hvem det er, paalægge den lovgivende Magt at give en Lov, men det kan Ingen gjøre. Disse Ord kunne saaledes slet ikke staae i Loven; skal Bestemmelsen faae nogen Betydning, troer jeg, der maa staae: „men er Gieren af en Mølle, en Fabrik eller anden lignende Indretning ikke tilfredsstillet ved den assagte Kjendelse, kan Expropriations-spørgsmaalet kun afgjøres ved en Lov“, det vil sige, saa foreligger der, at Loven maa søges, men der foreligger ikke, at Loven skal staaes. Dersom de foreslaaede Ord blive satte ind i Loven, vil det saa sige, at man paalægger det ministerielle Initiativ at bringe Loven frem? I saa Fald gjør man jo Indgreb i Kongens Ret. Man kan ikke tvinge Kongen — og Ministeriet kan i den Sag kun handle efter Kongens Billie — til at forelægge en vis Lov. Dersom Meningen er, at et Medlem her i Salen skal forelægge Loven, saa veed jeg ikke, hvorledes man skal naae Maalet; skal det være Thingenes Formand, som skulle forelægge en saadan Lov paa et af Thingenes eller begge Things Begne? Det kan jeg heller ikke troe er Meningen. Et saadant Bud om, at Spørgsmaalet absolut skal afgjøres ved Lov, kan altsaa aldeles ikke blive fuldbyrdet. Hvis Paragraphen skulde blive vedtagen, hvad jeg ikke seer er saa umuligt, da den forøvrigt ikke indeholder Noget, der ikke kan vedtages, saa vil jeg henstille til den ærede Ordfører, om han ikke troer, at en saadan Rettelse som den af mig antydede kan stee til 3die Behandling.